

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД

«Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет
імені Григорія Сковороди»

молодіжна громадська організація
«НЕЗАЛЕЖНА АСОЦІАЦІЯ МОЛОДІ»

студентське наукове товариство історичного факультету
«КОМІТЕТ ДОСЛІДЖЕННЯ ІСТОРІЇ ТА СУЧАСНОСТІ»

МАТЕРІАЛИ

I Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
**«Проблеми та перспективи розвитку науки на початку третього тисячоліття у
країнах Європи та Азії»**

29 - 30 квітня 2014 р.

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ УКРАИНЫ
ГОСУДАРСТВЕННОЕ ВЫСШЕЕ УЧЕБНОЕ ЗАВЕДЕНИЕ

«Переяслав-Хмельницкий государственный педагогический университет
имени Григория Сковороды»

молодежная общественная организация
«НЕЗАВИСИМАЯ АССОЦИАЦИЯ МОЛОДЕЖИ»

студенческое научное общество исторического факультета
«КОМИТЕТ ИССЛЕДОВАНИЯ ИСТОРИИ И СОВРЕМЕННОСТИ»

МАТЕРИАЛЫ

I Международной научно-практической интернет-конференции
**«Проблемы и перспективы развития науки в начале третьего тысячелетия в
странах Европы и Азии»**

29 - 30 апреля 2014 г.

СБОРНИК НАУЧНЫХ РАБОТ

Матеріали I Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Проблеми та перспективи розвитку науки на початку третього тисячоліття у країнах Європи та Азії» // Збірник наукових праць. - Переяслав-Хмельницький, 2014 р. - 250 с.

Материалы I Международной научно-практической интернет-конференции «Проблемы и перспективы развития науки в начале третьего тысячелетия в странах Европы и Азии» // Сборник научных трудов. - Переяслав-Хмельницький, 2014 г. - 250 с.

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР:

В.П. Коцур,

доктор історичних наук, професор, дійсний член НАПН України,
ректор ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди».

ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

В.П. Коцур,

доктор исторических наук, профессор, действительный член НАПН Украины, ректор ГВУЗ
«Переяслав-Хмельницький государственный педагогический университет имени Григория Сковороды».

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

С.М. Рик к.ф.н., доцент;

Я.О. Потапенко д.і.н., професор;

Т.М. Боголіб д.е.н., професор;

Г.Л. Токмань д.п.н., професор;

Н.В. Ігнатенко к.п.н., професор;

В.В. Куйбіда к.біол.н. доцент;

В.А. Вінс к.псих.н.;

Ю.В. Бобровнік к.і.н.;

С.М. Кикоть к.і.н.

РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ:

С.М. Рик к.ф.н., доцент;

Я.О. Потапенко д.и.н., профессор;

Т.М. Боголиб д.э.н., профессор;

Г.Л. Токмань д.п.н., профессор;

Н.В. Игнатенко к.п.н., профессор;

В.В. Куйбида к.биол.н. доцент;

В.А. Винс к.псих.н.;

Ю.В. Бобровник к.и.н.;

С.М. Кикоть к.и.н.

Члени оргкомітету інтернет-конференції:

Ю.В. Бобровнік,

А.П. Король,

Ю.С. Табачок.

Члены оргкомитета интернет-конференции:

Ю.В. Бобровник,

А.П. Король,

Ю.С. Табачок.

Упорядники збірника:

Ю.В. Бобровнік,

Ю.С. Табачок.

Составители сборника:

Ю.В. Бобровник,

Ю.С. Табачок.

Література:

1. Баранова С. В. Квантитативно-квалітативні одиниці в художньому дискурсі [Текст] / С.В. Баранова // Філологічні трактати / гол.ред. О.П. Тарасенко. - К., 2010. - № 1. - січень - С. 20-21.
2. Барлоу Дж. П. Декларація незалежності кіберпростору [Текст] / Дж. П. Барлоу. - М.: ТОВ «Видавництво АСТ», 2004. - 201 с.
3. Бацевич Ф. Основи комунікативної лінгвістики [Текст]: Підручник / Флорій Бацевич,. - К.: Академія, 2004. - 342 с.
4. Горошко О.І. Інтернет-жанр і функціонування мови в Інтернеті: спроба рефлексії Стаття опублікована в Жанри мовлення [Текст]: О.І. Горошко - Саратов: Видавничий центр «Наука», 2009. - 12 с.
5. Задворна Є. Г. Дискурсивні епістемічні трансформації [Текст] / Є. Г.Задворна. - Мінськ: Інтерпрес Сервіс, Книжковий Дім, 2001. - 240 с.
6. Компанцева Л. Ф. Інтернет-комунікація: когнітивно-прагматичний та лінгвокультурологічний аспекти [Текст]: автореф. на здобуття наук. ступеня доктора філологічних наук: 10.02.02 / Л. Ф. Компанцева. - Київ, 2007. - 23 с.
7. Шайкевич А. Введение в лингвистику К.: Знання, 2011: Учеб. пособ. для студ. филол. и лингв. фак. высш. учеб. Заведений / Анатолий Шайкевич,. - М.: Академия, 2005. - 393 с.
8. Щіпицина Л. Ю. Комплексна лінгвістична характеристика комп'ютерно-опосередкованої комунікації (на матеріалі німецької мови) [Текст]: автореф. на здобуття уч. ступеня доктора філологічних наук: спец. 10.02.04 / Л. Ю. Щіпицина. - Воронеж, 2011. - 40 с.

Науковий керівник:

Шершньова Олена Володимирівна.

Юлія Федотова**(Київ, Україна)**

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПЕРЕДВИБОРЧОГО ПОЛІТИЧНОГО ДИСКУРСУ В ПРОМОВАХ БАРАКА ОБАМИ ЗА 2012 РІК

В сучасному суспільстві зростає значення політичної комунікації, адже в демократичному суспільстві проблеми політики обговорюються більш відкрито, і особистість хоче приймати активну участь у вирішенні цих проблем. Беззаперечним є зв'язок між політикою і комунікацією, оскільки більшість політичних дій є мовленнєвими актами. Досліджуючи останні, науковці через зміст, форму виступів та засоби, які були використані, прагнуть зрозуміти політичні процеси, ситуацію в країні, проаналізувати засоби маніпуляції свідомістю тощо. Актуальність даного дослідження полягає в розкритті характерних рис саме передвиборчого політичного дискурсу, інтенція якого є завоювання або утримання влади.

Вивчення політичного дискурсу в цілому та його аспектів знайшло своє відображення в наукових працях А.М. Баранова, Ф. Бацевича, Е. Будаєва, Т. Ващук, М. Гаврилової, В.З. Дем'янкова, В.В. Карасика, В. Маслової, О. Паршиної, А. Чудінова, зокрема в галузі семіотики Р. Барта, У. Еко, Т. Себеок, Ю.М. Лотмана, Ю.С. Степанова, Ю.І. Левіна, О. Й. Шейгал, та інших учених.

З огляду на вище зазначене, мета статті проаналізувати системоутворюючі характеристики політичного дискурсу та передвиборчого політичного дискурсу, визначити основні характеристики письмового передвиборчого дискурсу на матеріалі передвиборчих промов Барака Обами.

Політична промова є розповсюдженим важелем впливу на народ. Як зазначає Мацько Д.С. «Успішність політика визначається успішністю політичного дискурсу, результатом якого є установлення комунікативних зв'язків між адресантом (політиком) та адресатом (громадянином), що дозволяє

політику передати людям ту чи іншу політичну інформацію» [6, с. 119]. Варто з'ясувати що ж є політичним дискурсом. Існують різні тлумачення даного поняття. Наприклад, за Масловою В.А. «Політичний дискурс - це сукупність всіх мовленнєвих актів, які використовуються в політичних дискусіях, а також правил публічної політики, зумовлені традицією та перевіреним досвідом» [5, с. 43]. За

О.Й.Шейгал політичний дискурс це «... будь-які мовленнєві утворення, суб'єкт, адресат або зміст яких відносяться до сфери політики» [7, с. 5]. Баранов А.М. визначає політичний дискурс як сукупність дискурсивних практик, що ідентифікують учасників політичного дискурсу як таких чи формують конкретну тематику політичної комунікації. Отже, політичний дискурс розуміємо як мовленнєві акти, утворення, що реалізуються в сфері політики, в певному ситуативному контексті, мають адресата та адресанта, створюють тематику політичної комунікації.

Передвиборчий політичний дискурс можна схарактеризувати як підвид політичного дискурсу, адже передвиборчі промови є лише одним з видів політичної комунікації. Проте передвиборчий політичний дискурс має певні особливості, адже його головною метою є залучити електорат на свою сторону, переконати його в довершеності своєї політичної програми, виділити свої переваги в порівнянні з політичною програмою опонента, підкреслити мінуси діючого уряду. Так, в свою чергу Мацько Д.С. надає таку дефініцію передвиборчому політичному дискурсу: «як тип комунікативної діяльності, який являє собою сукупність будь-яких мовленнєвих утворень, що стосуються сфери економічного та

суспільно-політичного життя країни, актуалізуються в ситуаціях ведення передвиборчої агітації та спрямовані на залучення прибічників серед виборців» [6, с. 120].

Важливо з'ясувати ті характерні риси, які відрізняють передвиборчий політичний дискурс від просто політичного дискурсу. Так, наприклад, до особливостей політичного дискурсу Шейгал О.І. відносить наступні [7, с. 6]:

1. Специфіка інституційності політичного дискурсу полягає у переважанні масового адресату.
2. Домінуюча роль фактору емотивності [7, с. 6].
3. Велике значення фактичного спілкування, тобто, смислове навантаження висловлювання може бути менш важливим, а ніж факт його промовляння [7, с. 6].
4. Змістова неозначеність, пов'язана з фантомністю ряду денотатів [6, с. 6].
5. Езотеричність політичного дискурсу виявляється в евфемізації та спеціальній уникливості [7, с. 6].
- 6].
6. Роль ЗМІ в політичній комунікації є досить вагомою, адже вони виступають певним «медіатором» між мовцем та слухачами, при чому дистанція може як скорочуватись, так і збільшуватись. [7, с. 7].
7. Театральність політичного дискурсу [7, с. 7].
8. Динамічність мови пов'язана з обговоренням актуальних проблем та мінливістю політичної ситуації [7, с. 7].

Розглянемо тепер характерні риси саме передвиборчого політичного дискурсу, наведеного Мацько Д.С. у статті «Особливості передвиборчого політичного дискурсу» [6, с. 120].

Отже, по-перше це «Я-спрямованість»: тобто підкреслення переваг власної програми, критика існуючого ладу. По-друге, Мацько Д.С. виділяє «спонукання». По-третє, це співпричетність, а саме політик використовує стратегію ототожнення себе з виборцями, для цього може використовуватись як порівняння розгорнуте (наведення прикладів з минулого), так і використання прийменника «ми». Четвертою особливістю є образність, а саме використання різноманітних стилістичних засобів, маркованих одиниць для підкреслення недоліків опонента або існуючого уряду. П'ятою характеристикою є мовний мінімалізм [6, с. 121]: слоганів, основною метою в даному випадку є підкреслення найсуттєвіших рис політичної програми.

Таким чином спільними характеристиками політичного дискурсу та передвиборчого політичного дискурсу є: емотивність, динамічність та мінімалізм мови, образність. До того ж всі характеристики політичного дискурсу можна присвоїти і передвиборчому політичному дискурсу та навпаки. Певні особливості має саме письмовий політичний дискурс, адже в такому випадку невербальні засоби комунікації ігноруються. З огляду на вище зазначене, можна виокремити такі характерні риси письмового передвиборчого політичного дискурсу в промовах Барака Обами:

1. Масовий адресат:

“So this is the choice that you face.” [9, с. 1].

З огляду на те, що в англійській мові дейктик особи не має маркованого розрізнення між формою звертання на «ви» (до кількох осіб) та формою звертання «ти» (до однієї людини), що представлено в українській мові, то наведені висловлювання може трактуватись як до всіх виборців разом, які його слухають, так і до кожного особисто.

2. Я-спрямованість

“I've got a different plan. Four years ago, I promised middle class tax cuts; I kept that promise” [7, с.5]

“I will work with anybody of any party to move this country forward” [9, с. 5].

Ці приклади чітко показують, що Барак Обама обіцяє від першої особи, а отже приймає відповідальність за свою роботу.

3. Співпричетність

“We passed reforms to make sure that Wall Street could not act in the same reckless manner that almost brought the economy to its knees. We ended the war in Iraq” [7, с. 2].

Використання дейктика «ми» саме в поданому прикладі означає, що Барак Обама не дистанціює себе від народу, і не приписує всі здобутки лише собі, а визнає причетність до них всього народу.

4. Спонування

“Go vote. See, my assumption is if you're here, you're going to vote. So you've got you go back to your dorm, grab that guy who's sitting there eating chips, watching Sport Center. Tell him he's got to vote too” [8, с. 1].

З огляду на те що передвиборча кампанія має на меті захопити проголосувати якомога більше людей, спонування типу «Go vote» (Іди голосуй) досить часто вживаються як стимул після обіцянок або в якості поштовху до певних змін.

5. Емотивність промов

“I love you back” [9, 1].

Кожна промова має свої емотивні особливості, і найчастіше вони виражаються за допомогою невербальних засобів комунікації. Але у випадку письмового дискурсу, можна прослідкувати емотивність через пунктуацію та фрази, як наведено у прикладі.

Також в досліджуваних промовах простежуються наступні характерні риси, які можна віднести до особливостей передвиборчого політичного дискурсу:

6. Використання жартів

“The weather is perfect. Who arranged the weather?” [8, с.1].

Використання жартів може мати кілька причин, однією з них є намагання зняти напругу між мовцем та слухачами, іншою може бути подача певних ідей опонента у смішній формі.

7. Порівняння в категоріях позитивне-негативне

"We've got Republicans in Congress who have clung to the view - the uncompromising view - that the only way to move forward is to go back to the same tired solutions that got us into this mess in the first place" [7, с. 3].

Порівняння в промовах Барака Обами використовується для підкреслення сильних позицій власної кампанії на протигагу до слабких позицій в кампанії його опонента. Категорія «позитивне» також використовується до політичної діяльності його попередника, як до прикладу значних здобутків.

8. Підкріплення аргументації особистим прикладом:

"My mom was a single mom; she's working her way through school trying to raise me and my sister" [8,

с. 5].

Такий інструмент використовується для демонстрації того, що кандидат має багато спільного зі своїми виборцями.

9. Підкреслення особливостей власної політичної кампанії:

- Прогресивність:

"So now you've got a choice between a plan that builds on this progress or a plan that reverses it like my opponent's suggesting" [9, с. 6].

Важливою рисою кампанії 2012 року було наголошення на прогресивності його ідей. Він підкреслює, що вестиме країну вперед порівняно з опонентом, чиї ідеї призведуть до регресу.

- Орієнтація на середній клас:

"This is a middle class issue" [8, с. 6].

Кампанія Барака Обами була спрямована саме на середній клас, який є домінуючим в Америці. Саме тому він часто підкреслює хто є адресатом його промов.

Отже, політика є невід'ємною частиною життя сучасного демократичного суспільства, в якому кожна людина хоче не лише розуміти політичні процеси, а й впливати на вирішення проблем внутрішньої та зовнішньої політики, обирати курс розвитку своєї держави. Саме тому вивчення політичного дискурсу є дуже актуальним. Особливої уваги заслуговують передвиборчий політичний дискурс, адже саме в ньому використовуються різноманітні техніки впливу на виборців та маніпуляції свідомістю. Так, особливості передвиборчого політичного дискурсу перегукуються багато в чому з характерними рисами політичного дискурсу. До основних варто віднести мовний мінімалізм, образність, театральність, спонукання та співпричетність.

Література:

1. Баранов А. Н. Введение в прикладную лингвистику: учеб. пособ. / Анатолий Николаевич Баранов. - [2-е изд., испр.]. - М.: Едиториал УРСС, 2003. - 360с.
2. Бацевич Ф. С. Основы коммуникативной лингвистики: учебник / Флорій Сергійович Бацевич. - К.: Видав. центр „Академія”, 2004. - 344 с. - (Альма-матер).
3. Маслова В. А. Политический дискурс: языковые игры или игры слова? (Политическая лингвистика. - Вып. 1(24). - Екатеринбург, 2008. - С. 43-48)
4. Мацько Д.С. Особливості передвиборчого політичного дискурсу як типу комунікативної діяльності (на матеріалі виборчої кампанії 2008 року в США) [Електронний ресурс] / Д.С. Мацько. - Режим доступу до ресурсу - http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/vlush/ped/2010_2/15.pdf
5. Шейгал Е. И. Семиотика политического дискурса: автореф. дис. .доктора філологічних наук / Шейгал Е.И. ; - М.: Волгоград: Перемена, 2000. - 31 с.
6. Barack Obama's preelection speech in Akron, Ohio, 1 August 2012 [Електронний ресурс]. - 2012. - Режим доступу: <http://www.presidency.ucsb.edu/ws/index.php?pid=101677>
7. Barack Obama's preelection speech in Athens, Ohio, 17 October 2012[Електронний ресурс]. - 2012. - Режим доступу: <http://www.presidency.ucsb.edu/ws/index.php?pid=102385>
8. Barack Obama's preelection speech in Bowling Green, Ohio, 26 September 2012 [Електронний ресурс]. - 2012. - Режим доступу: <http://www.presidency.ucsb.edu/ws/index.php?pid=1023300>
9. Barack Obama's preelection speech in Cincinnati, Ohio, 17 September 2012 [Електронний ресурс]. - 2012. - Режим доступу: <http://www.presidency.ucsb.edu/ws/index.php?pid=102267>

Науковий керівник:

кандидат філологічних наук, доцент Якуба Валентина Володимирівна.

Тетяна Чербунова
(Мелітополь, Україна)

ПОЕТИКА ОНІМНОЇ ГРИ В НІМЕЦЬКИХ АНЕКДОТАХ

Через усю історію естетики проходить скептичне відкидання можливості визначити комічне і постійні спроби, незважаючи на це, дати його дефініцію. Ми доведемо, що "смішні" літературні жанри теж мистецтво. І до написання творів, які мають на меті звеселити читача, потрібно поставитися